

Eugenia Legina Zarate
Bilbo, Bizkaia (1929)

Aurkibidea

Biografia

Bilboko Begoña auzoko baserri batean jaio zen 1929. urte inguruan, Ibarsusin. Gurasoak ere Begoñakoak ziren. Basauriko Finagara ezkondu zen bertako [Jose Moja](#) gaz. [Basauriko euskararen azterketa linguistikoa](#) lanerako egin zitzaion elkarriketa Jose senarrarekin batera.

Zintak

BIL-015

- **Proiektua:** Basauriko euskararen azterketa linguistikoa
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arretxe, Jon
- **Data:** 1990-07-01
- **Iraupena:** 48 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione
- **Emalea:** Arretxe, Jon

BIL-016

- **Proiektua:** Basauriko euskararen azterketa linguistikoa
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arretxe, Jon
- **Data:** 1990-07-01
- **Iraupena:** 46 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Emalea:** Arretxe, Jon

Pasarteak

1. Basaurin euskara gutxi

- **Erref:** BIL-015/002
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:01:55. **Bukatu:** 00:03:58
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Laudiotik Basaurira bitartean euskara gutxi egiten dela uste du. Landa-eremuan ere, zenbat eta gorago orduan eta gehiago entzuten omen da. Hala ere, etxean ez dute euskaraz egiteko ohiturarik.

2. Batua vs. euskalkia

- **Erref:** BIL-015/003
- **Iraupena:** 0:03:52. **Hasi:** 00:03:58. **Bukatu:** 00:07:50
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Gazteek euskara gutxi egiten duten arren, euskara batua ikasten dutela diote. Batua ulertzeko zailtasunak dituztela aitortzen dute Eugenia eta senarrak. Telebistak diona orokorrean ulertzen duten arren, euskara batuko hitz batzuk ez dituzte ezagutzen.

3. Euskara desberdina inguruko herrietan

- **Erref:** BIL-015/004
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:07:50. **Bukatu:** 00:10:39
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Arratiako euskara beti desberdina izan dela dio Eugeniak. Inguruko herrietako euskararekin alderatuz desberdintasunak daudela diote.

4. Txahal eme edo arra

- **Erref:** BIL-015/006
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:11:40. **Bukatu:** 00:12:33
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Txahala arra edo emea izan nola esaten duten azaltzen du Eugeniak.

Transkripzioa

- Bai, ze hemen ba esaten eutzu txahalari, esaten eutzu ba emia bada beintxia. Eta arra bada txekorra. Eta hortik esate eutzie danak [...] begiratu emia bada urrexe.
- Urrexe.
- Urrexi?
- Urrexe.
- Bai e? Ez dot entzun, nik horrek kontuak ez dakidaz.
- Horregaitik pa, horregaitik hi diferente zertzen dok, hemen Zeberion.
- Zakurra, zakurra, osteien txekorra edo beintxia.
- Bai, bai, ta hori hemen Bizkaian bertan?
- Bai, bai. Ez, ez, ez hemen, hemen bertan.

5. Gurasoen jatorriaz

- **Erref:** BIL-015/007
- **Iraupena:** 0:04:10. **Hasi:** 00:12:33. **Bukatu:** 00:16:43
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Eugeniaren senarraren gurasoen jatorriaz hitz egiten dute; gurasoak Finagakoak zituen. Eugenia Begoñakoa da eta gurasoak ere bertakoak ziren.

6. Euskaraz bizi nahia

- **Erref:** BIL-015/008
- **Iraupena:** 0:03:41. **Hasi:** 00:16:43. **Bukatu:** 00:20:24
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Eugeniak beti euskaraz hitz egin izan duenez erraztasun handiagoa duela dio. Senarrak ordea, anai-arrebekin ez du euskaraz egiten ia eta horregatik jariatasuna galdu izan duela aitortzen du. Eugeniak anai-arrebekin euskaraz egiteko ohitura du.

7. Euskara etorkizunean

- **Erref:** BIL-015/010
- **Iraupena:** 0:03:43. **Hasi:** 00:20:55. **Bukatu:** 00:24:38
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Gerraostean, euskaldun izateagatik barre egiten zietela kontatzen dute,. Aldiz, elkarrizketa hau egin zen unean egoera oso desberdina dela iruditzen zaie: Eugeniaren ustez euskaldunez jeloskor daude hitz egiten ez dakitenak . Tokian-tokiko hizkerak mantenduko direlakoan daude. Euskara Batuaren beharraz mintzo da Eugenia.

8. Jaunartzea bi aldiz

- **Erref:** BIL-015/011
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:24:38. **Bukatu:** 00:25:36
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Jaunartzea euskaraz egin zuen Eugeniak. Monjetan hasi ondoren eta, gaztelera ulertzen ez zuenez, jaunartzea berriz egin behar izan zuela kontatzen du .

9. Euskalkiak ez dira galduko

- **Erref:** BIL-015/012
- **Iraupena:** 0:05:12. **Hasi:** 00:25:36. **Bukatu:** 00:30:48
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Gaztelaniaz hitz egiten dutenek bezala, euskaraz ere denok berdin idatzi arren, euskalki bakoitzak bere ezaugarriak mantenduko dituela iruditzen zaio Eugeniari.

10. Telebistak esaten duenari ulertzeko zailtasunak

- **Erref:** BIL-015/013
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:30:48. **Bukatu:** 00:32:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Telebistan euskaraz hitz egiten dutenean ulertzeko zailtasunak izaten dituztela diote Eugenia eta senarrak. Gazteleraz ere hori gertatzen dela azaltzen du Eugeniak, elkarriketetan erabiltzen duten hizkera jasoa delako.

11. Auzoa eta auzokoak

- **Erref:** BIL-015/015
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:32:57. **Bukatu:** 00:33:55
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Auzokoak kideak dira Eugenia eta senarrarentzat eta Finaga guztia auzoa dela azaltzen dute.

12. Lanean gazteleraz

- **Erref:** BIL-015/016
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:33:55. **Bukatu:** 00:35:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Jose Moja, Eugeniaren senarra, euskaraz bizi izan zen lanean hasi zen arte. Lanean gazteleraz hitz egiten hasi zenetik, gazteleraz hitz egin izan du beti. Nagusiak ez zekien euskaraz eta errieta egiten zion gazteleraz gaizki hitz egiten zuen bakoitzean.

13. Baserritik lanera

- **Erref:** BIL-015/018
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:40:54. **Bukatu:** 00:42:50
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

Laburpena:

Jose Mojak, Eugeniaren senarrak, baserrian jardun zuen txikitatik lanean. Tailerretik irteterakoan baserrian lan egiteko denbora gutxi geratzen zitzaion. Batetik bestera oinez joan behar izaten zenez, denbora gehiago behar izaten zuela kontatzen du.

14. Azokara tratua egitera

- **Erref:** BIL-015/019
- **Iraupena:** 0:04:14. **Hasi:** 00:42:50. **Bukatu:** 00:47:04
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Jose Moja, Eugeniaren senarra, jubilatuta denetik lasai bizi da. Mungia eta Loiuko azkoara joaten da askotan etxeko abereekin tratua egitera. Iruzur egiten saiatu dira, baina zenbat eta gehiagotan joan, hainbat eta hobeto ezagutzen ditu trikimailu guztiak. Tratulariek euskaraz egiten ez duten arren, baserritarrekin euskaraz egiten du.

Lagina Zarate, Eugenia | ahotsak.eus Orr.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-09-27

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com